ISSN 2029–1701 (print)
ISSN 2335–2035 (online)

Mokslinių straipsnių rinkinys
VISUOMENĖS SAUGUMAS IR VIEŠOJI TVARKA
PUBLIC SECURITY AND PUBLIC ORDER
2012 (8) Scientific articles

FARMACINĖS RŪPYBOS TEISINIO REGLAMENTAVIMO PROBLEMINIAI ASPEKTAI

Ramona Jakaitienė*

Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Teisės katedra
Putvinskio 70, LT-44211 Kaunas
Tel. 303673
El.paštas: ramona@mruni.eu

Anotacija. Kiekvienas vaistininkas, dirbantis farmacijos sektoriuje, turi užtikrinti pacientui teikiamų paslaugų kokybę. Tiesioginis paciento ir vaistininko kontaktas vyksta vaistinėje. Šio kontakto ypatumus Europos Sąjungos šalyse reglamentuoja „Geros vaistinės praktikos taisyklės“. Šių taisyklių tikslas – užtikrinti vaisto kokybę, racionalų ir ekonomiškai pagrįstą receptinių vaistų vartojimą, rūpintis paciento sveikata ir sveika gyvensena, suteikti visavertę informaciją apie vartojamus vaistus. Tuo remdamasis, vaistininkas turi ne tik vykdyti reikalavimus, kurie padeda išsaugoti vaisto kokybę, bet ir tinkamai aptarnauti pacientą. Vaistinė, kuri teikia farmacines paslaugas, atitinkančias „Geros vaistinių praktikos taisyklių“ rekomendacijas, remiasi ir visame pasaulyje praktikuojama farmacine rūpyba. Farmacinė rūpyba – tai atsakingas gydymas vaistais, kurio tikslas – pasiekti neabejotinus rezultatus, pagerinančius paciento gyvenimo kokybę“. nagrinėjamas farmacinės rūpybos reglamentavimas.

Pagrindinės sąvokos: farmacinė rūpyba, vaistininkas, pacientas, geros vaistinių praktikos nuostatai.

ĮVADAS

Sveikata – vertinama kaip didžiausia asmeninė vertybė. Kiekvienas žmogus, vertindamas savo gyvenimo kokybę, pirmiausia pabrėžia savo sveikatos būklę. Tačiau sveikata yra ir visuomeninė vertybė. Kuo sveikesnė visuomenė, tuo turtingesnė valstybė. Paprastai turtingesnės valstybės labiau rūpinasi savo gyventojų sveikata, o žmonės ten ilgiau ir sveikiau gyvena. Tam, kad nusistovėtų tokia sistema, turi būti tinkamai suderintas valstybės valdymo bei viešojo sektoriaus valdymo išteklių naudojimas.[1]

Taikant mūsų valstybėje geriausias ir veiksmingiausias strategijas, modernizuojant įvairias sveikatos priežiūros bei medicinos pagalbos plėtros sritis ypač svarbus yra žmogiškasis veiksnys – specialistai, jų kvalifikacijos lygis, kompetencija.[2]

Kiekvienas vaistininkas, dirbantis farmacijos sektoriuje, turi užtikrinti pacientui teikiamų paslaugų kokybę. Tiesioginis paciento ir vaistininko kontaktas vyksta vaistinėje. Šio kontakto ypatumus Europos Sąjungos šalyse reglamentuoja „Geros vaistinės praktikos taisyklės“. Šių taisyklių tikslas – užtikrinti vaisto kokybę, racionalų ir ekonomiškai pagrįstą receptinių vaistų vartojimą, rūpintis paciento sveikata ir sveika gyvensena, suteikti visavertę

[1] Jankauskienė D. , Pečiūra R. Sveikatos politika ir valdymas. Vilnius. 2007.; p.6
[2] Jankauskienė D. , Pečiūra R. Sveikatos politika ir valdymas. Vilnius. 2007.; p.6.

informaciją apie vartojamus vaistus. Tuo remdamasis, vaistininkas turi ne tik vykdyti reikalavimus, kurie padeda išsaugoti vaisto kokybę, bet ir tinkamai aptarnauti pacientą. Vaistinė, kuri teikia farmacines paslaugas, atitinkančias „Geros vaistinių praktikos taisyklių“ rekomendacijas, remiasi ir visame pasaulyje praktikuojama farmacine rūpyba.[3]

„Geros vaistinės praktikos taisyklės“ yra rekomendacinio pobūdžio, jos nėra reglamentuojamos kuria nors atskira Europos Tarybos direktyva. Šios taisyklės yra parengtos remiantis Pasaulinės sveikatos organizacijos, Pasaulinės farmacininkų organizacijos, kareliškosios farmacijos sąjungos (Didžioji Britanija) bei kai kurių JAV išleistų dokumentų pagrindu. Šias taisykles 1994 metais Briuselyje išleido Europos Sąjungos Farmacijos grupė (*Pharmaceutical Group of Eupean Union*).[4]

Kita ne mažiau svarbi sritis, į kurią turėtų daugiau dėmesio kreipti receptaro darbą vaistinėse dirbantys vaistininkai – farmacinė rūpyba. Jos esmę galima apibūdinti taip: tai atsakinga medikamentinio gydymo priežiūra, kurios tikslas pasiekti neabejotinų rezultatų, užtikrinančių kokybišką paciento gyvenimą.[5]

Tyrimo objektu pasirinkti teisės aktai, reglamentuojantys farmacinę rūpybą.

Straipsnio tikslas – atskleisti farmacinės rūpybos svarbą, išryškinti šios temos aktualumą, apžvelgti farmacinę rūpybą reglamentuojančius teisės aktus, juos išanalizuoti, atskleisti galimas problemas.

FARMACINĖ RŪPYBA

Šiuo metu daugelyje šalių vyrauja tendencija didinti preparatų skaičių, kurie parduodami be recepto. Jau pats buvimas tokios kategorijos preparatų, didina jų vartojimo galimybę be gydytojo rekomendacijos, t.y. atsakomybė lieka pačiam pacientui. Pasaulinė sveikatos apsaugos organizacija nustatė, kad savigyda – tai vartotojo naudojami profilaktiškai ar savijautai gerinti vaistiniai preparatai, kurie yra laisvai parduodami. 1994 m. Europos nereceptinių preparatų gamintojų asociacija (AESGP - Association of the European Self-Medication Industry) terminą „savigyda“ pakeitė į „atsakinga savigyda“. Dėl to XX a. pabaigoje viso pasaulio strateginė sveikatos apsaugos kryptis buvo nukreipta į pacientą.[6]

[3] Skyrius V., Radžiūnas R., Baranauskas A., Barsteigienė Z. Lietuvos vaistinėse teikiamų farmacinių paslaugų kokybės atitikimi Europos Sąjungos šalių vaistinėms galiojančioms rekomendacijoms paslaugų kokybei analizė.
[4] Skyrius V., Radžiūnas R., Baranauskas A., Barsteigienė Z. Lietuvos vaistinėse teikiamų farmacinių paslaugų kokybės atitikimi Europos Sąjungos šalių vaistinėms galiojančioms rekomendacijoms paslaugų kokybei analizė.
[5] Skyrius V., Radžiūnas R., Baranauskas A., Barsteigienė Z. Lietuvos vaistinėse teikiamų farmacinių paslaugų kokybės atitikimi Europos Sąjungos šalių vaistinėms galiojančioms rekomendacijoms paslaugų kokybei analizė.
[6] http://www.zdorovo.ua/ph-opeka/farmacevticheskaya-opeka-%E2%80%93-osnovnoe-napravlenie-professionalnoiy-deyatelnosti-provizora.html

Pasaulinė praktika rodo, kad visapusiškas medicininės bendruomenės ir gyventojų informavimas apie šiuolaikišką atsakingą savigydą ir atitinkamų normų nereceptiniams preparatams įdiegimas gali sumažinti sveikatos apsaugos išlaidas ir pagerinti bendrą gyventojų sveikatos stovį.[7]

Pirmą kartą farmacinės rūpybos terminas apibrėžtas 1975 metais kaip „pacientui suteikta rūpyba, užtikrinanti saugų ir racionalų vaistų vartojimą“. Po mokslinių tyrimų bei idėjų realizavimo praktikoje farmacinę rūpybą apibūdinti galime remdamiesi farmacinės rūpybos pradininkų amerikiečių I. Strand ir Č. Heplerio apibrėžimu:

„Farmacinė rūpyba – tai atsakingas gydymas vaistais, kurio tikslas – pasiekti neabejotinus rezultatus, pagerinančius paciento gyvenimo kokybę“.[8]

Visą farmacinės rūpybos procesą galima išreikšti farmacinės rūpybos ciklu, kuris prasideda nuo problemos identifikavimo (schema). Farmacinės rūpybos ciklas iliustruoja visą farmacinės rūpybos procesą. Vaistininko, teikiančio farmacinės rūpybos paslaugas, darbas yra pradedamas nuo farmakoterapinės problemos identifikavimo. Tik supratęs esamą ar potencialią problemą vaistininkas gali pasiūlyti farmacinės rūpybos paslaugas pacientui.[9] Vaistininkas privalo išsiaiškinti kokiam negalavimui gydyti reikalingas vaistinis preparatas, ar nereikia pacientui skubios gydytojo konsultacijos, jis turi ne tik parekomenduoti vaistinį preparatą, bet ir išrinkti tinkamiausią vaistinio preparato formą, paaiškinti kaip jį vartoti, perspėti apie šalutinį poveikį, vaistinio preparato sąveiką su maistu ir kitais vaistiniais preparatais ir pan. Farmacinė rūpyba, tai kompleksinė vaistininko ir paciento, vaistininko ir gydytojo sąveika, visos gydomosios terapijos metu, pradedant nuo vaisto pardavimo iki jo veikimo pabaigos.[10]

Farmacinė rūpyba yra gydymo proceso valdymas, kuris verčia keisti tradicinį vaistininko požiūrį bei vaistinės planavimą. Profesionaliam farmacinės rūpybos teikimui reikia pasinaudoti savo žiniomis, bendravimo ir profesiniais įgūdžiais, vaistinės personalo pagalba, duomenų rinkimo sistemomis, iš anksto parengta dokumentacija, farmacinės informacijos perdavimu, tinkamu darbo našumo organizavimu, materialiniais resursais, įranga, užtikrinti kokybės ir procedūrinį įgyvendinimą.[11]

[7] http://www.zdorovo.ua/ph-opeka/farmacevticheskaya-opeka-%E2%80%93-osnovnoe-napravlenie-professionalnoiy-deyatelnosti-provizora.html
[8] Dr. Skyrius V. Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje. Farmacija ir laikas, 2006 (1) psl.89
[9] Dr. Skyrius V. Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje. Farmacija ir laikas, 2006 (1) psl.90
[10] http://farmast.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=86:administrator&catid=6:administrator&Itemid=9
[11] Skyrius V. *Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje*. Farmacija ir laikas, 2006, Nr. 1, psl.90

Farmacinės rūpybos tikslas – optimaliai gerinti paciento sveikatos kokybę, bei siekti teigiamų klinikinių rezultatų minimaliomis ekonominėmis sąnaudomis. Norint pasiekti šiuos tikslus, būtina užmegzti ir išlaikyti profesinius santykius tarp vaistininko ir paciento. Vaistininkas ir pacientas turi bendrauti ir priimti bendrą sprendimą, kuris galėtų išspręsti paciento farmakoterapines problemas. Farmacinė rūpyba prasideda nuo profesinio vaistininko ir paciento kontakto. Pirminės paciento apklausos metu vaistininkui reikia surinkti subjektyvius ir objektyvius duomenis apie bendrą paciento sveikatos ir aktyvumo būklę, jam taikytą gydymą, vartotus vaistus, socialinę padėtį, dietas ir fizines treniruotes, ligas. Tai vaistininkas gali sužinoti iš paties paciento, jo šeimos ar slaugytojo, sveikatos priežiūros specialistų, pvz., gydytojų, medicinos seserų, kitų vaistininkų, medicininių tyrimų įrašų ar matuodamas įvairius paciento fiziologinius parametrus. Be šių duomenų sukurti farmacinės rūpybos farmakoterapijos planą ir pradėti teikti paslaugas neįmanoma. Be to, reikia įvertinti surinktus duomenis apie paciento sveikatos būklę, kartu su pacientu bei jį gydančiais gydytojais sudaryti vaistų terapijos planą. Šis planas gali būti įvairiakomponentis, apimantis visas paciento ligas ar specifinę sveikatos būklę. Sudarydamas šį planą, vaistininkas turi atsižvelgti į psichosocialinius ligos aspektus, gydymo kaštus bei paciento gebėjimą įgyvendinti šį planą. Vaistininkas turėtų būti gydymo plano įgyvendinimo koordinatorius. Pacientą reikia informuoti apie gydymo kaštus, galimas šalutines reakcijas, įvairius ligos bei matuojamų parametrų monitoringo aspektus, alternatyvią terapiją. Vaistininkas turėtų skatinti pacientą pasirinkti alternatyvų nemedikamentinio gydymo variantą, jei nepageidaujamos sveikatos būklės galima išvengti mažiau kenksmingomis pagalbinėms priemonėmis. Esminiai farmakoterapinio plano elementai, tarp jų ir paciento atsakomybė, turi būti atidžiai ir tiksliai išdėstyti. Suteikdamas informaciją pacientui, vaistininkas turi stengtis kalbėti paprastai, jei įmanoma, vengti specifinių medicininių terminų, kurių pacientas akivaizdžiai nesugebėtų suprasti ir interpretuoti. Vaistininkas privalo informuoti pacientą apie visas reikiamas priemones, norint sėkmingai įgyvendinti terapijos planą, ir pasirūpinti, kad pacientas turėtų pakankamai žinių apie ligą ir vartojamus vaistus. Jis turi tikrinti, kontroliuoti ir keisti terapijos planą, prireikus pasitarti su pacientu ir jo sveikata besirūpinančiais sveikatos priežiūros specialistais. Farmacinės rūpybos procesas baigiamas tuomet, kai išsprendžiamos visos pacientui kilusios farmakoterapinės problemos. Jei proceso metu atsiranda naujų klausimų, farmacinės rūpybos ciklas pradedamas iš pradžių.[12]

[12] Skyrius V. *Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje*. Farmacija ir laikas, 2006, Nr. 1, psl.91

Kompleksinį farmacinės rūpybos paslaugų teikimą sudaro duomenų apie gyventoją rinkimas, kaupimas ir tinkamas saugojimas, surinktų duomenų analizė ir tinkamas įvertinimas, gydymo vaistiniais preparatais plano priežiūra, modifikacijos bei numatytų rezultatų siekimas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.[13]

Kuo skiriasi farmacinės rūpybos paslaugas teikiančios vaistinės darbo organizavimas nuo įprastas farmacines paslaugas teikiančių vaistinių organizacinių farmacinių paslaugų teikimo ypatumų.

Skiriami keli būdingi farmacinės rūpybos paslaugas teikiančios vaistinės bruožai:

1.Vaistinėje dirba pakankamai aukštąjį universitetinį išsilavinimą įgijusių specialistų, užtikrinančių teikiamų paslaugų kokybę.

2.Farmacinės rūpybos paslaugos teikiamos tik tam tikra liga sergantiems pacientams, pvz., sergantiesiems cukriniu diabetu, astma, hipertenzija, besiskundžiantiems miego sutrikimais, antsvoriu ir pan.

3.Vaistinėje yra sukurtos procedūros, reglamentuojančios tam tikrų pasikartojančių procesų atlikimo eigą, pvz., procedūra, reglamentuojanti vaisto priėmimo iš tiekėjo tvarką, ar procedūra, reglamentuojanti vaisto identiškumo patikrinimą prieš atiduodant pakuotę pacientui. Tik deramai ir aiškiai aprašytos procedūros įgalina sumažinti galimos klaidos tikimybę.

4.Vaistinėje yra užvestos pacientų bylos, kuriose atsispindi socialinė informacija apie pacientą, ligos, vartojamų vaistų istorija bei apsilankymų periodiškumas.

5.Vaistinėje kuriami farmakoterapiniai planai konkrečiam pacientui bei vykdomas terapinio efekto monitoringas.

6.Vaistinės personalas nuolatos kelia savo profesinę kvalifikaciją, o vaistinės vadovybė užtikrina rašytinių bei elektroninių medicininės informacijos šaltinių prieinamumą. Tam vaistinės vadovybė kaupia medicininę informaciją vaistinėje.

7.Vaistinės patalpos yra pritaikytos FRP teikimui – nereceptinius vaistus bei kitas vaistinės asortimento prekes įsigyjančių pacientų srautai yra atskirti nuo receptinius vaistus įsigyjančių pacientų, užtikrinamas paciento konsultacijos bei kaupiamų duomenų konfidencialumas.[14]

Farmacinė rūpyba yra gydymo proceso valdymas, kuris verčia keisti tradicinį vaistininko požiūrį bei vaistinės planavimą. Profesionaliam farmacinės rūpybos teikimui

[13] Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio mėn. 15 d. įsakymas Nr. V-494 „Dėl Geros vaistinių praktikos nuostatų patvirtinimo“, Žin., 2007, Nr. 68-2690.
[14] Skyrius V. *Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje*. Farmacija ir laikas, 2006, Nr. 1, psl.90

reikia pasinaudoti savo žiniomis, bendravimo ir profesiniais įgūdžiais, vaistinės personalo pagalba, duomenų rinkimo sistemomis, iš anksto parengta dokumentacija, farmacinės informacijos perdavimu, tinkamu darbo našumo organizavimu, materialiniais resursais, įranga, užtikrinti kokybės ir procedūrų įgyvendinimą.[15]

Farmacinės rūpybos tikslas – optimaliai gerinti paciento sveikatos kokybę bei siekti teigiamų klinikinių rezultatų minimaliomis ekonominėmis sąnaudomis.

FARMACINĖS RŪPYBOS REGLAMENTAVIMAS.

Pagrindinis ir, žinoma, svarbiausias teisės aktas, kurio pagrindinės nuostatos sąlygojo kitų, specialiųjų teisės aktų atsiradimą, jų turinį ir pagrindines nuostatas, yra Lietuvos Respublikos Konstitucija, kurios 53 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta nuostata, kad „valstybė rūpinasi žmonių sveikata ir laiduoja medicinos pagalbą bei paslaugas žmogui susirgus. Įstatymas nustato piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarką“. Kaip yra pažymėjęs Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas, „iš nuostatos, jog valstybė rūpinasi žmonių sveikata, išplaukia, kad žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas“. Ši konstitucinė nuostata ir Konstitucinio teismo išaiškinimas padėjo pamatus kitų teisės aktų, reglamentuojančių vaistinių steigimą, vaistinių preparatų reklamą, vaistinių preparatų kainodarą, pardavimą (išdavimą), farmacijos specialistų teises ir pareigas, atsakomybę ir kt., esminiams reikalavimams.[16]

Lietuvos Respublikos teisinėje bazėje vienintelis teisės aktas, reglamentuojantis farmacinę rūpybą, yra Geros vaistinių praktikos nuostatai, kuriuose pateiktas toks apibrėžimas: „Farmacinė rūpyba - gyventojo gydymui reikalingų vaistinių preparatų parinkimas, leidžiantis gauti rezultatus, maksimaliai pagerinančius gyventojo gyvenimo kokybę. Tai gydytojo, vaistininko ir gyventojo bendradarbiavimas, siekiant nustatyti ir išspręsti visas su vaistinių preparatų vartojimu susijusias sveikatos problemas. Tai nuolatinis vaistinių preparatų vartojimo kokybės gerinimo procesas.“

Farmacinės rūpybos reglamentavimui skirtas Geros vaistinių praktikos nuostatų VIII skyrius „Farmacinė rūpyba“. Šio skyriaus 46 p. yra nurodyta, kad farmacinės rūpybos paslaugą gali teikti tik sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka įvertintos vaistinės ir farmacinės rūpybos tobulinimo kursą išklausę vaistininkai. Tačiau iki šiol nėra patvirtinta tokia tvarka, pagal kurią bus įvertinamos vaistinės.

[15] Skyrius V. *Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje*. Farmacija ir laikas, 2006, Nr. 1, psl.90
[16] Balčiūnienė G. Vaistinių veiklos teisinis reglamentavimas. Magistro baigiamasis darbas, 2009, Vilnius

Kas sudaro kompleksinį farmacinės rūpybos paslaugų teikimą yra nurodyta 47 p., t.y. duomenų apie gyventoją rinkimas, kaupimas ir tinkamas saugojimas, surinktų duomenų analizė ir tinkamas įvertinimas, gydymo vaistiniais preparatais plano sudarymas ir realizavimas, gydymo vaistiniais preparatais plano priežiūra, modifikacijos bei numatytų rezultatų siekimas sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.[17]

Teikiant farmacinės rūpybos paslaugą, vaistininkui turi būti sudaryta galimybė laisvai naudotis farmacinių ir medicininių duomenų bazės informacija.[18]

Farmacijos ir medicininių duomenų bazėje gali būti kaupiami duomenys apie gyventojams gydytojo paskirtus ir savarankiškai įsigyjamus vaistinius preparatus. Gyventojo asmeniniai duomenys į šią bazę įtraukiami tik gyventojui sutikus raštu, o vaistinė privalo užtikrinti gyventojo individualių duomenų apsaugą vadovaujantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.[19] Tokia vieninga farmacijos ir medicininių duomenų bazė, kurios informacija turėtų naudotis vaistininkas, teikdamas farmacinės rūpybos paslaugą, kol nėra sukurta.

Apibendrinant farmacinės rūpybos teisinį reglamentavimą, akivaizdu, kad siekiant teikti šią paslaugą, būtina sukurti ne tik visą eilę teisės normų, bet ir sukurti techninę bazę, kuri sudarytų sąlygas teikti kokybišką farmacinės rūpybos paslaugą.[20]

IŠVADOS

Farmacinė rūpyba yra gydymo proceso valdymas, kuris verčia vaistininką pasinaudoti savo žiniomis, bendravimo ir profesiniais įgūdžiais, vaistinės personalo pagalba, duomenų rinkimo sistemomis, iš anksto parengta dokumentacija, farmacinės informacijos perdavimu, tinkamu darbo našumo organizavimu, materialiniais resursais, įranga, užtikrinti kokybės ir procedūrų įgyvendinimą.

Vaistininkas turi nuolatos tobulinti įgytus įgūdžius ir kompetencijas, profesinę veiklą organizuoti laikantis atitinkamų principų. Profesionaliam farmacinės rūpybos teikimui reikia pasinaudoti savo žiniomis, bendravimo ir profesiniais įgūdžiais, vaistinės personalo pagalba, duomenų rinkimo sistemomis, iš anksto parengta dokumentacija, farmacinės informacijos

[17] Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio mėn. 15 d. įsakymas Nr. V-494 „Dėl Geros vaistinių praktikos nuostatų patvirtinimo“, Žin., 2007, Nr. 68-2690.
[18] Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio mėn. 15 d. įsakymas Nr. V-494 „Dėl Geros vaistinių praktikos nuostatų patvirtinimo“, Žin., 2007, Nr. 68-2690.
[19] Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio mėn. 15 d. įsakymas Nr. V-494 „Dėl Geros vaistinių praktikos nuostatų patvirtinimo“, Žin., 2007, Nr. 68-2690.
[20] Balčiūnienė G. Vaistinių veiklos teisinis reglamentavimas. Magistro baigiamasis darbas, 2009, Vilnius

perdavimu, tinkamu darbo našumo organizavimu, materialiniais resursais, įranga, užtikrinti kokybės ir procedūrų įgyvendinimą.

Konstitucinė nuostata „valstybė rūpinasi žmonių sveikata, išplaukia, kad žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas“ ir Konstitucinio Teismo išaiškinimas padėjo pamatus kitų teisės aktų, reglamentuojančių vaistinių steigimą, vaistinių preparatų reklamą, vaistinių preparatų kainodarą, pardavimą (išdavimą), farmacijos specialistų teises ir pareigas, atsakomybę ir kt., esminiams reikalavimams.

Lietuvos Respublikos teisinėje bazėje vienintelis teisės aktas, reglamentuojantis farmacinę rūpybą, yra Geros vaistinių praktikos nuostatai. Nėra patvirtinta tvarka pagal kurią įvertinamos vaistinės, galinčios teikti farmacinės rūpybos paslaugą.

Siekiant teikti šią paslaugą, būtina sukurti ne tik visą eilę teisės normų, bet ir sukurti techninę bazę, kuri sudarytų sąlygas teikti kokybišką farmacinės rūpybos paslaugą.

LITERATŪRA

1. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2007 m. birželio mėn. 15 d. įsakymas Nr. V-494 „Dėl Geros vaistinių praktikos nuostatų patvirtinimo“, Žin., 2007, Nr. 68-2690
2. Jankauskienė D. , Pečiūra R. Sveikatos politika ir valdymas. Vilnius. 2007
3. Dr. Skyrius V. Farmacinė rūpyba vaistininko praktikoje. Farmacija ir laikas, 2006 (1) psl.89
4. Skyrius V., Radžiūnas R., Baranauskas A., Barsteigienė Z. Lietuvos vaistinėse teikiamų farmacinių paslaugų kokybės atitikimi Europos Sąjungos šalių vaistinėms galiojančioms rekomendacijoms paslaugų kokybei analizė
5. Balčiūnienė G. Vaistinių veiklos teisinis reglamentavimas. Magistro baigiamasis darbas, 2009, Vilnius
6. http://www.zdorovo.ua/ph-opeka/farmacevticheskaya-opeka-%E2%80%93-osnovnoe-napravlenie-professionalnoiy-deyatelnosti-provizora.html
7. http://farmast.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=86:administrator&catid=6:administrator&Itemid=9

ASPECTS OF LEGAL REGULATION PHARMACEUTICAL CARE

Ramona Jakaitienė*
Mykolas Romeris university

Summary

Every pharmacist, who works in the pharmaceutical sector, must ensure the quality of patient services. Direct contact of the patient and the pharmacist is going on pharmacy. Singuliarities of this contact in the European Union countries are finetuned by the „Good Pharmacy Practice Guidelines“. The purpose of the guidelines is to ensure the quality of medicines, rational and economically reasonable usage of prescriptive medicines, to take care for the health and healthy lifestyle of the patient, to provide a full information about your current medicines. On this basis, a pharmacist must not only meet the requirements, that helps to preserve the quality of medicine but also properly handle the patient. Pharmacy which provides pharmaceutical services that meets the „Good Pharmacy Practice Guidelines“ takes care on pharmaceutical care which is practiced in the whole world.

Pharmaceutical care is a responsible treatment with medications, which aims to achieve clear results that improves quality of patients' life.

Keywords: pharmaceutical care, pharmacist, patient, Good Pharmacy Practice Guidelines.

Ramona Jakaitienė*: Mykolo Romerio universiteto Viešojo saugumo fakulteto Teisės katedros lektorė. Mokslinių tyrimų kryptys: šeimos teisė.

Ramona Jakaitienė*, Mykolas Romeris University, faculty of Public security, Departmen of Law, lecturer. Research interests: family law.